

А С О Ц І А Ц І Я
«ВИРОБНИКІВ НЕРУДНИХ
БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ УКРАЇНИ»

№ 48 від 29 грудня 2025 р.

Міністру
економіки, довкілля та
сільського господарства України
Соболеву О.Д.

*Про скасування наказів ДП «УкрНДНЦ» щодо
скасування з 01 січня 2026 року чинності
національних стандартів*

Шановний Олексію Дмитровичу!

Асоціація «Виробників Нерудних Будівельних Матеріалів України» (далі - Асоціація) є однією з найбільших в державі спеціалізованих організацій, яка об'єднує підприємства з видобутку корисних копалин для виробництва нерудних будівельних матеріалів (щебінь, камінь бутовий, відсів тощо), що розташовані у 13 областях України. Метою діяльності Асоціації є інформаційна, консультаційна, наукова підтримка підприємств, вирішення спільних економічних і соціальних завдань, а також захист прав та інтересів її членів, включаючи законодавчі та правові гарантії їх господарської діяльності.

Це звернення Асоціації продиктовано тим, що Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України згідно пункту 1 свого Положення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2025 р. № 903, є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує, зокрема, формування та реалізує державну політику у сфері технічного регулювання, стандартизації, метрології та метрологічної діяльності.

Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (далі - ДП «УкрНДНЦ»), яке згідно розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 1163-р виконує функції національного органу стандартизації, наказами від 29 серпня 2025 р. №№ 163-272 і 275-308 з **01 січня 2026 року скасувало чинність одразу 3 893 (три тисячі вісімсот дев'яносто три) національних стандартів, що суперечать положенням європейських стандартів.**

вул. О.Мишуги, 7-а, офіс 1, м. Київ, 02140

Для кореспонденції:
а/с 79, м. Київ, 02121

тел.: 0 (44) 391-32-00
факс: 0 (44) 296-78-41
e-mail: avnbmu@ukr.net

Ці стандарти стосувалися загальних технічних умов, методів випробування, методів визначення, вимог безпеки, методів і засобів повірки великої кількості будівельних матеріалів і виробів, продуктів харчування, інженерного обладнання та конструкцій будинків і споруд, меблів, одягу та взуття, нафтопродуктів, хімічних речовин, медичних виробів та інструментів, металопродукції, різних побутових приладів, верстатів, транспортних засобів тощо і охоплювали практично усі сфери промислового виробництва (як приклад, від бігудів металевих і мочалок банних /наказ № 236/ та болтів і гайок /наказ № 244/ до самоскидів кар'єрних /наказ № 253/, екскаваторів одноковшових /наказ № 256/, автогрейдерів і автобетонозмішувачів /наказ № 270/, землерийних машин /наказ № 294/ та залізничного транспорту /накази №№ 216, 254 і 291/).

До цього переліку згідно наказу ДП «УкрНДНЦ» від 29 серпня 2025 р. № 234 потрапили такі національні стандарти, як

-ДСТУ Б В.2.7-32-95 «Пісок щільний природний для будівельних матеріалів, виробів, конструкцій і робіт. Технічні умови»;

-ДСТУ Б В.2.7-71-98 (ГОСТ 8269.0-97) «Щебінь і гравій із щільних гірських порід і відходів промислового виробництва для будівельних робіт. Методи фізико-механічних випробувань»;

-ДСТУ Б В.2.7-72-98 (ГОСТ 8269.1-97) «Щебінь і гравій із щільних гірських порід і відходів промислового виробництва для будівельних робіт. Методи хімічного аналізу»;

-ДСТУ Б В.2.7-75-98 «Щебінь та гравій щільні природні для будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та робіт. Технічні умови»,

які щебеневі підприємства використовують для виготовлення продукції, що поставляється для спорудження (ремонт) автомобільних і залізничних шляхів, мостових переходів, гребель, дамб, злітно-посадкових смуг аеродромів, різних підземних споруд, а також при каркасно-монолітному будівництві житлових будинків, різноманітних промислових та адміністративних будівель і споруд, об'єктів медичного, спортивного, туристичного, культурно-розважального призначення тощо.

Скасування цих нормативно-технічних документів **не дозволить** підприємствам вже з 1 січня 2026 року забезпечувати постачання продукції для відновлення зруйнованих та пошкоджених під час військових дій шляхів логістики та об'єктів житлового і соціального призначення, оскільки у документах (паспортах) на поставку продукції споживачам має обов'язково вказуватися нормативно-технічний документ, згідно якого ця продукція виготовлена.

Також слід зазначити, що скасування ДСТУ Б В.2.7-75-98 «Щебінь та гравій щільні природні для будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та робіт. Технічні умови» **призведе до відміни та необхідності перегляду** інших національних стандартів і нормативно-технічних документів, у яких йдеться посилаючись на нього.

Щебеневі підприємства розташовані в межах Українського кристалічного щита, який простягається від Рівненської до Донецької області. Підприємства, розташовані у східних, центральних та південних областях України (Дніпропетровська, Запорізька, Кіровоградська, Миколаївська, Полтавська, Черкаська) через логістичну та цінову політику не можуть конкурувати з такими ж підприємствами, розташованими у західних регіонах України.

До того ж, окремі щебеневі підприємства через відсутність під'їзних залізничних колій мають дуже обмежений ринок збуту своєї продукції, не мають змоги постачати її на експорт, тому перехід на європейські стандарти для них абсолютно не потрібний.

Чому в такому разі не залишити для таких підприємств можливість користування національними стандартами?

Вітчизняні та європейські стандарти на щебінь відрізняються за зерновим складом, оцінюванням форми зерен, методом випробувань щодо міцності. Заміна нормативних документів призведе до технічних та організаційних викликів (необхідність заміни основного лабораторного обладнання для контролю якості продукції за новими методиками, переозброєння виробництва для роботи з новими фракціями щебеневої продукції, сертифікація продукції), які потребуватимуть додаткових витрат, що в умовах воєнного стану, відсутності попиту на нерудні будівельні матеріали та постійного обмеження потужності споживання електроенергії ще більш негативно позначаться на фінансовому стані підприємств.

Скасування чинності одразу близько 3 900 національних стандартів та відсутність розроблених стандартів на їх заміну вже з 1 січня 2026 року створить справжній колапс в економіці України.

Хто взагалі додумався під час дії воєнного стану масово скасовувати велику кількість національних стандартів, навіть не запропонувавши певний перехідний період для розробки нових стандартів на їх заміну?

До речі, процес висвітлення питання щодо скасування такої значної кількості національних стандартів у засобах масової інформації був організований вкрай незадовільно, оскільки зацікавлені промислові підприємства або взагалі про це нічого не знали, або дізналися про це занадто пізно.

Враховуючи викладене, Асоціація наполегливо просить Вас, шановний Олексію Дмитровичу, уважно розглянути та вирішити питання:

1) щодо термінового скасування наказу ДП «УкрНДНЦ» від 29 серпня 2025 р. № 234 «Про скасування національних стандартів» в частині національних стандартів, які стосуються нерудних будівельних матеріалів (ДСТУ Б В.2.7-32-95; ДСТУ Б В.2.7-71-98 (ГОСТ 8269.0-97); ДСТУ Б В.2.7-72-98 (ГОСТ 8269.1-97); ДСТУ Б В.2.7-75-98);

2) щодо доцільності скасування наказів ДП «УкрНДНЦ» від 29 серпня 2025 р. №№ 163-233, 235-272 і 275-308 «Про скасування національних стандартів»;

3) надання дозволу підприємствам самим вирішувати питання доцільності переходу на європейські стандарти;

4) скасування національних стандартів розглянути після завершення дії в Україні воєнного стану та за умови розробки нових стандартів на їх заміну.

Крім того, враховуючи те, що згідно нової редакції свого Статуту, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 11 листопада 2024 р. № 25948, ДП «УкрНДНЦ» належить до сфери управління Міністерства економіки України, Асоціація наполягає на розгляді питання щодо дій керівництва та посадових осіб цього державного підприємства, які вкрай формально і безвідповідально віднеслись до підготовки та прийняття цілої низки наказів про скасування національних стандартів, не враховуючи при цьому фінансово-економічні наслідки для великої кількості промислових підприємств багатьох галузей народного господарства.

Дякуємо за розуміння.

Про прийняте рішення прохання повідомити Асоціацію на її електронну адресу - avnbtmu@ukr.net.

З повагою,
генеральний директор Асоціації

Владислав НЕЦЬКИЙ